

Partiledare  
Lars-Paul Kroik

## Reflektioner från plenum i Östersund 5–9 februari 2018

I år var Sametingets plenum förlagt till Östersund i samband med 100 års firandet av det första landsmötet för samer i Sverige som hölls just den 5–9 februari 1918.

Detta 100 års firande började inte särskilt bra för min del. När jag steg på tåget i Linköping fick jag reda på att all tågtrafik var avstängd mellan Flemingsberg och Stockholms central på grund av banarbete i Älvsjö men att banan åter skulle öppnas kl. 13:00.

Det tåg jag åkte med skulle inte påverkas av tågstoppet, men när tåget kom till Järna fick vi besked om att linjen inte skulle öppnas förrän kl. 14:00 på grund av att arbetet hade försenats. Risker att missa flyget till Östersund var uppenbar. De resenärer som skulle med flyg fick åka taxi från Järna till Arlanda. Det hjälpte inte – det flyg jag skulle ha åkt med hade redan avgått så jag fick ta ett senare flyg till Östersund.

### Måndag 5 februari 2018.

På måndag eftermiddag arrangerades ett seminarium om samråd konsultation och språkrättigheter som egentligen handlade om Europarådets ramkonvention och språkstadga.

Sverige har anslutit sig till ramkonventionen som också är införlivad i svensk lagstiftning genom (2009:724) Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Seminarier hade fokus på kritiken från Europarådets expertkommitté för ramkonventionen. Europarådets övervakningskommittés rapport om Sverige hittar du här: (ACFC/OP/IV(2017)004).

Vad som är positivt och glädjande i den Rådgivande kommitténs yttrande om Sverige är att focus läggs mer och mer på samiska medborgare som inte tillhör någon sameby som tex. – att deras markanvändning är en viktig kulturyttring som inte får förbises.

Det här är andra gången en övervaknings kommitté har skrivit om detta. Första gången var FN:s kommitté för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter under avsnittet Samernas markanvändning.

Men lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk har inte precis varit särskilt framträdande – kanske beroende på att det handlar om nationella minoriteter och inte om ursprungsfolk – dock är lagen en införlivad rättsregel i svensk lagstiftning som Sverige är skyldig att följa.

Det finns anledning att ha denna lag i åtanke, att hänvisa till, inför det fortsatta arbetet för att uppnå ett systemskifte och för en hel och samlad samisk nation.

Partiledare  
Lars-Paul Kroik

### **Tisdag 6 februari 2018**

Tisdagen var samernas nationaldag och invigningen av firandet av samernas första landsmöte i Sverige 1918.

Kultur- och Demokratiminister Alice Bah Kuhnkes invigningstal på rådhustrappan var nog det bästa tal – för det samiska folkets vidkommande – jag någonsin hört av en regeringsrepresentant.

FN:s specialrapportör för urfolksfrågor höll också tal. Tidigare på dagen var hon talare på den konferens som hölls i Civil Rights Defenders regi på mitthögskolan. Det nya som framkom var att man också skulle involvera ”general public”. Det har Álbmut gjort hela tiden, men vi säger att samepolitiken är en angelägenhet även för svenska folket.

### **Onsdag 7 februari 2018**

Plenum började med att oppositionen ville flytta fram ”Styrelsens rapportering” och ”Valärenden” före Motioner. Votering begärdes och oppositionen förlorade omröstningen. Sedan begärde vi ett extra plenum som ska hållas innan mars månads utgång.

Anledningen till begäran om extra plenum var huvudsakligen att regeringens förslag – om en Lagstadgad konsultationsordning för det samiska folket – inte fanns med på ärendelistan för debatt. Kulturdepartementets ambition är ju att lämna en proposition om konsultationsordningen till Riksdagen i mars.

Två andra ärenden – Nordisk samekonvention och Traditionell kunskap – ska också debatteras vid det extra plenum som begärdes.

Inför budget debatten hade oppositionen lagt ett gemensamt motförslag till styrelsens budget. Vårt budgetförslag förlorade vid voteringen, men det visade också på att en samlad opposition är en maktfaktor att räkna med.

### **Torsdag 8 februari 2018**

Torsdagen ägnades huvudsakligen åt motioner. Marita Granströms motion om tolkning i media vid plenum för att det samiska folket ska kunna följa plenumsförhandlingarna via nätet bifölls.

Förhoppningsvis kommer nästa ordinarie plenum tolkas till svenska i både TV och radiosändningarna via nätet.



2018-02-11

Partiledare  
Lars-Paul Kroik

## **Fredag 9 februari 2018**

På fredagen debatterades ”Styrelsen och nämndernas redovisning” Ett ärende som oppositionen hade sett fram emot att debattera. Styrelsen blev ständigt påmind om de höga arvoden som de gett sig själva utan att på ett tillfredställande sätt kunna redogöra för vad de utträttat inom respektive styrelseledamots tilldelade arbetsuppgifter. Att märka är att arvoden motsvarar heltidstjänster om 8 timmars arbetsdag och ändå är redovisningen bristfällig.

Skrivelsen om Sanningskommissionen var av sådan karaktär att den – med hänsyn till inblandade parter – inte borde vara med i redovisningen.

Bifogar länk till styrelsens redovisning. På sid 7(22) går att läsa om Sanningskommissionen:  
<https://www.sametinget.se/119172>

## **Slutsatser**

I ärendelistan saknades – förutom budget – för samerna viktiga frågor som tex. ”Lagstadgad konsultationsordning för det samiska folket” Att märka är att den kommer att läggas som proposition till Riksdagen inom en snar framtid utan att plenum har fått ge sin syn på frågan.

Nu finns det kanske en möjlighet, om inget oförutsett inträffar, att få frågan belyst vid det extra plenum som begärts innan propositionen läggs fram.

Vad som har varit betecknande för detta plenum är att oppositionen har hållit en gemensam strategi och sammanhållning under hela plenum och därmed blev det en maktfaktor som styrelsen knappast räknat med.

/Lars-Paul